

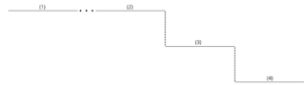
Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z Języka Polskiego
dla uczniów szkół podstawowych województwa śląskiego w roku szkolnym 2022/2023

Stopień trzeci – schemat punktowania

W zadaniach zamkniętych wielokrotnego wyboru uczestnik konkursu powinien prawidłową odpowiedź zaznaczyć znakiem „x” bezpośrednio w arkuszu. Schemat punktowania zadań otwartych zawiera propozycje odpowiedzi. Należy uwzględnić każdą prawidłową odpowiedź, nawet jeśli nie została zamieszczona w poniższym kluczu.

Numer zadania	Poprawna odpowiedź	Liczba punktów	Kryteria oceny												
1.	<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>sekretarz Nerona</td> <td>Epafrodyt</td> </tr> <tr> <td>żona Sylwana</td> <td>Druzylla</td> </tr> <tr> <td>syn herosa Jazona</td> <td>Toas</td> </tr> <tr> <td>grecki wykształcony niewolnik</td> <td>Medos</td> </tr> <tr> <td>kapłanka, potomkini Medei</td> <td>Eriopis</td> </tr> <tr> <td>niewolnica z Brytanii</td> <td>Togodumna</td> </tr> </table>	sekretarz Nerona	Epafrodyt	żona Sylwana	Druzylla	syn herosa Jazona	Toas	grecki wykształcony niewolnik	Medos	kapłanka, potomkini Medei	Eriopis	niewolnica z Brytanii	Togodumna	0–2	2 p. – dopasowanie 6-5 imion do opisów 1 p. – dopasowanie 4 imion do opisów 0 p. – dopasowanie 3 lub mniejszej liczby imion do opisów
sekretarz Nerona	Epafrodyt														
żona Sylwana	Druzylla														
syn herosa Jazona	Toas														
grecki wykształcony niewolnik	Medos														
kapłanka, potomkini Medei	Eriopis														
niewolnica z Brytanii	Togodumna														
2.	<p>Np.</p> <p>Używanie łacińskich wyrażen, np. określających części domu i sprzęty: <i>cubiculum, triclinum, atrium</i>.</p> <p>Przedstawienie miejsc, budowli lub klimatu Rzymu, Aten, Brytanii, np. Palatyn, Celius, Circus Maximus, Forum, Via Appia, Akropol, Partenon.</p> <p>Zaprezentowanie społeczeństwa rzymskiego, (np. cesarz Neron, senatorowie, niewolnicy), życia codziennego, wierzeń i przekonań (np. wielobóstwo, przepowiednie, wróżby, mity, krwawe ofiary).</p>	0–2	2 p. – przedstawienie 2 sposobów 1 p. – przedstawienie 1 sposobu 0 p. – błędne odpowiedzi lub ich brak												

3.	<p>Np. – dobroć Wychowywał Kadmosa, dbał o jego wykształcenie. – wielkoduszność Traktował dobrze swych niewolników, pragnął ich wyzwolić i zawarł tę decyzję w swoim testamencie, podarował im pieniądze.</p>	0–2	<p>2 p. – przedstawienie 2 cech i ich uzasadnienie na podstawie lektury 1 p. – przedstawienie 1 cechy i jej uzasadnienie na podstawie lektury 0 p. – brak przedstawienia cechy lub brak uzasadnień</p>
4.	<p>Np. Od Gajusza Domicjusza Tullusa do Szlachetnego Kwintusa Emiliusza Sylwana Bądź pozdrowiony, Przyjacielu! Uczynisz mi honor, gdy przyjmiesz zaproszenie na doroczny obiad, który wydaję w mej willi na wzgórzu Celius w dniu Merkurego o zmierzchu. Zaszczytem będzie posłuchanie po posiłku fragmentów Twojej <i>Argonautyki</i> przy wyśmienitym falerneńskim winie. Czekam na Ciebie, Przyjacielu!</p>	0–4	<p>I. Treść i forma 3 p</p> <ul style="list-style-type: none"> • treść zgodna z poleceniem:– uwzględnionych 5 elementów formy: kto zaprasza? kogo zaprasza? na co zaprasza? kiedy się odbędzie? gdzie się odbędzie? • uwzględnione 2 argumenty • odwołanie do realiów starożytnego Rzymu <p>2 p.</p> <ul style="list-style-type: none"> • uwzględnionych 5 elementów formy: kto zaprasza? kogo zaprasza? na co zaprasza? kiedy się odbędzie? gdzie się odbędzie? • uwzględniony 1 argument • odwołanie do realiów starożytnego Rzymu <p>1 p.</p> <ul style="list-style-type: none"> • uwzględnione 4 elementy formy • uwzględniony 1 argument • odwołanie do realiów starożytnego Rzymu <p>LUB</p> <ul style="list-style-type: none"> • uwzględnionych 5 elementów formy • 1 argument • brak odwołania do realiów starożytnego Rzymu

			II. Poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna 1 p. – nie więcej niż dwa błędy (łącznie: językowe, ortograficzne lub interpunkcyjne) 0 p. – trzy lub więcej błędów (łącznie: językowych, ortograficznych lub interpunkcyjnych)												
5.	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Nazwa środka stylistycznego</th> <th>Fragment tekstu</th> <th>Funkcja w tekście</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>porównanie</td> <td><i>Podczas obchodów święta Kybele Rzym wrzał niczym niepilnowany garnek na ogniu.</i></td> <td>Wskażanie na sytuację panującą w mieście: tłum, bezładne przemieszczanie się ludzi, brak porządku, bezpieczeństwa.</td> </tr> <tr> <td>metafora (ożywienie)</td> <td><i>Słońce zaczynało spijać rosę z trawy.</i></td> <td>Przedstawienie warunków pogodowych.</td> </tr> <tr> <td>epitety</td> <td><i>W chwilę później z nicości wyłoniła się twarz Rzymianina, starego i pomarszczonego.</i></td> <td>Określenie wieku i wyglądu bohatera.</td> </tr> </tbody> </table>	Nazwa środka stylistycznego	Fragment tekstu	Funkcja w tekście	porównanie	<i>Podczas obchodów święta Kybele Rzym wrzał niczym niepilnowany garnek na ogniu.</i>	Wskażanie na sytuację panującą w mieście: tłum, bezładne przemieszczanie się ludzi, brak porządku, bezpieczeństwa.	metafora (ożywienie)	<i>Słońce zaczynało spijać rosę z trawy.</i>	Przedstawienie warunków pogodowych.	epitety	<i>W chwilę później z nicości wyłoniła się twarz Rzymianina, starego i pomarszczonego.</i>	Określenie wieku i wyglądu bohatera.	0–3	3 p. – nazwanie 3 środków stylistycznych oraz określenie ich funkcji w tekście 2 p. – nazwanie 2 środków stylistycznych oraz określenie ich funkcji w tekście 1p. – nazwanie 1 środka stylistycznego oraz określenie jego funkcji w tekście 0 p. – nazwanie środków stylistycznych bez określenia ich funkcji w tekście lub określenie funkcji w tekście bez podania nazw środków stylistycznych
Nazwa środka stylistycznego	Fragment tekstu	Funkcja w tekście													
porównanie	<i>Podczas obchodów święta Kybele Rzym wrzał niczym niepilnowany garnek na ogniu.</i>	Wskażanie na sytuację panującą w mieście: tłum, bezładne przemieszczanie się ludzi, brak porządku, bezpieczeństwa.													
metafora (ożywienie)	<i>Słońce zaczynało spijać rosę z trawy.</i>	Przedstawienie warunków pogodowych.													
epitety	<i>W chwilę później z nicości wyłoniła się twarz Rzymianina, starego i pomarszczonego.</i>	Określenie wieku i wyglądu bohatera.													
6.	C	0–1	1 p. – zaznaczenie poprawnej odpowiedzi 0 p. – zaznaczenie błędnej odpowiedzi												
7.	Np. Rzymianie nie umieją o siebie zadbać i nie przywiązują wagi do przyrody, która może im pomóc przetrwać w różnych okolicznościach, ponieważ zapewnia pożywienie i lekarstwo. 	0–3	1 p. – wyjaśnienie opinii Tog o Rzymianach 0 p. – wyjaśnienie niezgodne z opinią ----- 1 p. – zapisanie wypowiedzi według instrukcji do zadania 0 p. – zapisania wypowiedzenia niezgodnego z instrukcją ----- 1 p. – narysowanie wykresu zdania wielokrotnie złożonego 0 p. – błędy wykres lub brak wykresu												
8.	B 1	0–1	1 p. – zaznaczenie poprawnej odpowiedzi 0 p. – zaznaczenie błędnej odpowiedzi												

9.	<p>Neron – pragnienie posiadania boskiej mocy, wiecznej władzy i długiego życia</p> <p>Tog – chęć pomocy swemu ludowi/wyzwolenia Brytów spod władzy Rzymu</p> <p>Kadmos – potrzeba rozwiązania zagadki, odnalezienia swego powołania</p> <p>Potomkowie herosów – przymus chronienia dziedzictwa herosów dla potomnych</p>	0–3	<p>2 p. – określenie motywów postępowania wszystkich bohaterów</p> <p>1 p. – określenie motywów postępowania 3 bohaterów</p> <p>0 p. – określenie motywów postępowania 2 lub mniejszej liczby bohaterów</p> <p>-----</p> <p>1p. – zapisanie odpowiedzi wyłącznie w formie równoważników zdań</p> <p>0 p. – zapisanie odpowiedzi w formie zdania (nawet w przypadku określenia motywów postępowania jednego bohatera)</p>
10.	<p>Np.</p> <p>Zabranie złotego runa przez Tog było najlepszym rozwiązaniem. Jedynie ona chciała wykorzystać je w słusznym celu, jakim była pomoc swemu ludowi.</p>	0–1	<p>1 p. – sformułowanie stanowiska i jego uzasadnienie</p> <p>0 p. – brak stanowiska lub uzasadnienia</p>
11.	<p>Neron, rozglądając się gorączkowo wokół siebie, wykrzyknął, że ten chłopak będzie jego końcem. Potem zaś wrzasnął do heroidai, żeby go/chłopaka zabili.</p>	0–2	<p>2 p. – bezbłędne przekształcenie wypowiedzi i jej zapisanie (ortografia, interpunkcja)</p> <p>1 p. – bezbłędne przekształcenie wypowiedzi, błędy w zapisie (ortografia, interpunkcja)</p> <p>0 p. – błędy w przekształceniu wypowiedzi</p>
12.	<p>Np.</p> <p>Michael – w tragicznych okolicznościach stracił matkę i siostrę i zamieszkał z ojcem na odludziu, ale potem zyskał przyjaciela i wspólnie z nim, a także dzięki niemu realizował swoją pasję, jaką stało się ratowanie pelikanów.</p> <p>Michael – w tragicznych okolicznościach stracił matkę i siostrę, „zawalił mu się świat”, ale przeprowadzka na wybrzeże stała się dla niego szansą na odkrycie w sobie miłości do zwierząt oraz poznania swoich atutów.</p>	0–1	<p>1 p. – poprawne wskazanie bohatera i uzasadnienie</p> <p>0 p. – błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi</p>

13.	Np. Sposób wprowadzenia retrospekcji: Opowieść dziadka. Wydarzenie, które zostało ukazane w formie retrospekcji: Uratowanie ojca Michaela podczas burzy.	0–2	2 p. – określenie sposobu wprowadzenia retrospekcji i wskazanie wydarzenia, które zostało ukazane w formie retrospekcji 1 p. – określenie sposobu wprowadzenia retrospekcji lub wskazanie wydarzenia, które zostało ukazane w formie retrospekcji. 0 p. – błędna odpowiedź lub brak odpowiedzi.								
14.	Np.: Brak matki, niezgoda z ojcem, protestowanie przeciwko ludzkiej ingerencji w przyrodę.	0–1	1 p. – wskazanie dwóch analogii 0 p. – wskazanie jednej analogii lub brak odpowiedzi								
15.	C	0–1	1 p. – udzielenie poprawnej odpowiedzi 0 p. – udzielenie błędnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi								
16.	Np. Bliska relacja Michaela z pelikanami dała mu poczucie sprawczości. Chłopiec odkrył swoje mocne strony.	0–3	2 p. – ułożenie dwóch zdań na temat różnych korzyści, jakie Michaelowi dała bliska relacja ze zwierzętami 1 p. – ułożenie jednego zdania na temat korzyści, jaką Michaelowi dała bliska relacja ze zwierzętami 0 p. – brak odpowiedzi lub błędne odpowiedzi ----- 1 p. – zapisanie wszystkich odpowiedzi w formie zdań pojedynczych 0 p. – zapisanie odpowiedzi w niewłaściwej formie								
17.	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Wyraz</th> <th>Nazwa zjawiska fonetycznego</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>wspaniałych</td> <td>ubezdźwięcznienie wsteczne</td> </tr> <tr> <td>pierwszy</td> <td>uproszczenie grupy spółgłoskowej</td> </tr> <tr> <td>prośbom</td> <td>udźwięcznienie wsteczne</td> </tr> </tbody> </table>	Wyraz	Nazwa zjawiska fonetycznego	wspaniałych	ubezdźwięcznienie wsteczne	pierwszy	uproszczenie grupy spółgłoskowej	prośbom	udźwięcznienie wsteczne	0–2	2 p. – dopasowanie 3 wyrazów do opisu 1 p. – dopasowanie 2 wyrazów do opisu 0 p. – odpowiedzi błędne lub zapisane mniej niż 2 wyrazów zgodnych z nazwą zjawiska fonetycznego
Wyraz	Nazwa zjawiska fonetycznego										
wspaniałych	ubezdźwięcznienie wsteczne										
pierwszy	uproszczenie grupy spółgłoskowej										
prośbom	udźwięcznienie wsteczne										
18.	C	0–1	1 p. – wskazanie poprawnej odpowiedzi 0 p. – odpowiedź błędna lub jej brak								
19.	Tematy oboczne: lat- leci- (leć-) Oboczności: a;e, t;ci (t:ć)	0–2	2 p. – wypisanie tematów obocznych oraz oboczności 1 p. – wypisanie tematów obocznych lub oboczności 0 p. – odpowiedzi błędne lub ich brak								

20.	<p>Np. Młodego widza zaciekawi historia przyjaźni głównego bohatera z Panem Persivalem. Starsi widzowie zwrócą uwagę na sposób kadrowania i pokazania krajobrazu australijskiego wybrzeża.</p>	0–2	<p>2 p. – pełna odpowiedź z uwzględnieniem preferencji młodszych i starszych widzów ORAZ z odwołaniem się do treści filmu i wykorzystanych w nim środków filmowych 1 p. – niepełna odpowiedź, tj. nieuwzględnienie preferencji jednej z grup wiekowych LUB brak odwołania do wykorzystanych w filmie środków filmowych albo treści filmu 0 p. – brak odpowiedzi lub odpowiedź niepoprawna</p>
21.	<p>1) pouczającą – imiesłów przymiotnikowy czynny 2) pokazującą – imiesłów przysłówkowy współczesny</p>	0–2	<p>2 p. – poprawne uzupełnienie obydwu zdań i dokładne nazwanie rodzajów imiesłów 1 p. – poprawne uzupełnienie 1 zdania i nazwanie rodzaju użytego w nim imiesłowu 0 p. – niepoprawne uzupełnienie zdań lub błędny opis imiesłów</p>
22.	<p>Np. <i>Śmierć i rozstania są częścią życia każdego człowieka.</i></p> <p>Michael stracił w wypadku matkę i siostrę. Musiał też pożegnać się z pelikanami wypuszczonymi na wolność. Stracił Pana Persivala zastrzelonego przez myśliwego. Wreszcie pożegnał się ze swoim ojcem, wyjeżdżając do szkoły.</p> <p><i>Nigdy nie jest za późno na powrót do swoich ideałów.</i></p> <p>Michael jako dojrzały człowiek powrócił do swoich ideałów z dzieciństwa. Przedłożył walkę o zachowanie dziedzictwa przyrodniczego Australii nad dobra materialne i święty spokój.</p>	0–2	<p>2 p. – sformułowanie prawdy uniwersalnej i uzasadnienie jej związku z treścią filmu 1 p. – sformułowanie prawdy uniwersalnej bez uzasadnienia jej związku z treścią filmu 0 p. – brak odpowiedzi lub odpowiedź niepoprawna</p>

23.	Opowiadanie twórcze (0–17 p.)
	I. Realizacja tematu (0–1 p.) 1 p. – wypowiedź w formie opowiadania zgodna z tematem 0 p. – forma wypowiedzi lub treść niezgodna z poleceniem
	II. Oryginalność realizacji tematu (0–2 p.) 2 p. <ul style="list-style-type: none"> • rozbudowana fabuła • ujęcie tematu twórcze, niebanalne, wzbudzające zainteresowanie 1 p. <ul style="list-style-type: none"> • prosta fabuła • ujęcie tematu mało interesujące, schematyczne, pozbawione oryginalności
	III. Elementy twórcze (0–3 p.) 3 p. <ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalna narracja • logiczny układ zdarzeń • funkcjonalne wykorzystanie co najmniej 6 spośród następujących elementów: opis, charakterystyka bohatera, czas akcji, miejsce akcji, zwrot akcji, puenta, punkt kulminacyjny, dialog, monolog, retrospekcja 2 p. <ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalna narracja • logiczny układ zdarzeń • funkcjonalne wykorzystanie co najmniej 5 spośród następujących elementów: opis, charakterystyka bohatera, czas akcji, miejsce akcji, zwrot akcji, puenta, punkt kulminacyjny, dialog, monolog, retrospekcja 1 p. <ul style="list-style-type: none"> • narracja częściowo funkcjonalna (dopuszczalne usterki w logicznym układzie zdarzeń) • wykorzystanie mniej niż 5 spośród następujących elementów: opis, charakterystyka bohatera, czas akcji, miejsce akcji, zwrot akcji, puenta, punkt kulminacyjny, dialog, monolog, retrospekcja
	IV. Kompozycja (0–2 p.) 2 p. <ul style="list-style-type: none"> • wypowiedź zawiera wstęp, rozwinięcie i zakończenie • zachowane są proporcje między poszczególnymi częściami pracy

<ul style="list-style-type: none"> • logiczne i spójne połączenie pierwszego i ostatniego zdania opowiadania • graficznie wyodrębnione akapity. <p>1 p. – zachwianie proporcji między poszczególnymi częściami pracy I/LUB jedna usterka w graficznym wyodrębnieniu akapitów.</p>
<p>V. Styl (0-1 p.) 1 p. – styl odpowiedni do treści i formy wypowiedzi, jednolity</p>
<p>VI. Język (0–3 p.) 3 p. – szeroki zakres środków językowych; dopuszczalne trzy błędy (składniowe, stylistyczne, leksykalne, fleksyjne) 2 p. – nie więcej niż 4 błędy, jw. 1 p. – 5– 6 błędów, jw.</p>
<p>VII. Ortografia (0–2 p.) 2 p. – dopuszczalny 1 błąd 1 p. – dopuszczalne 2 błędy</p>
<p>VIII. Interpunkcja (0–2 p.) 2 p. – nie więcej niż 3 błędy 1 p. – 4–5 błędów</p>
<p>IX. Estetyka (0-1 p.) 1 p. – pismo czytelne, staranne; sporadyczne skreślenia i poprawki</p>
<p>Uwaga!</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uczestnik konkursu otrzymuje 0 punktów za całą pracę, jeśli jest ona niezgodna z tematem lub odtwórcza, tj. uczeń nie pisze <u>własnego opowiadania</u>, lecz przedstawia zdarzenia z lektury konkursowej lub filmu. • Każde naruszenie zasad ortografii i interpunkcji jest traktowane jako błąd. • Jeśli praca zawiera mniej niż 200 słów, ocenia się wypowiedź, stosując tylko kryteria I, II i III. • Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych, naruszających normy etyczne lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku zamieszczenia tego typu słów, ocenia się pracę na 0 p. we wszystkich kategoriach.